

Kanadská

6/08

13. marca

mozaika

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Návrh zákona o trestných činoch schválený

Kanadský senát schválil minulé stredom návrh zákona o trestných činoch, ktorý sa zároveň stal hlasovaním o dôvere vláde. Návrh tak tesne prešiel hlasovaním (19-16) a väčšina liberálnych senátorov, ktorí s návrhom nesúhlasili, sa hlasovania zdržala. Tento týždeň parlament schválil aj rozpočet, ktorého schvaľovanie je v Kanade zároveň hlasovaním o dôvere vláde. Spomínaný návrh zákona o trestných činoch prináša tvrdšie postihy pre páchatel'ov násilných a sexuálnych trestných činov, nepodmienečných trestov za trestné činy s použitím strelnej zbrane či zvýšenie vekovej hranice pre legálny pohlavný styk zo 14 na 16 rokov v rámci snahy o ochranu detí pred sexuálnymi delikventmi.

www.parl.gc.ca

V Alberte boli už jedenásťkrát zvolení konzervatívci

Progresívna konzervatívna strana v Alberte na čele s Edom Stelmachom sa stala už po jedenásty raz vládnu stranou v provincii Alberta. Nepretržitá vláda konzervatívcov v tejto provincii trvá už od roku 1971. Strana si navyše polepšila o 12 kresiel a v albertskom parlamente má teraz 73 z 83 zákonodarcov. Ed Stelmach prevzal vedenie strany po Ralphovi Kleinovi, ktorý odišiel do politického dôchodku v decembri 2006 (pozri Mozaika 26-06). Počas trinástich mesiacov svojho pôsobenia v provinciálnej vláde zaviedol napríklad plán dôchodkovej reformy, či zvýšil podiel provincie na zisku ropy a zemného plynu. Liberálna strana Alberty naopak stratila 9 zo 16 kresiel.

www.gov.ab.ca

Kanadské ženy pomáhajú ženám v Afganistane

S blížiacim sa Medzinárodným dňom žien ocenil 6. marca kanadský premiér Stephen Harper charitatívnu prácu Lauryn Oates a Alainy Podmorow v ich neziskových organizáciách. Lauryn Oates je podpredsedníčkou organizácie Kanadské ženy ženám v Afganistane (CWFVA), ktorá bola založená v roku 1996. Ide o združenie závislé od práce dobrovoľníkov, ktoré od obdobia vzniku podporilo stovky projektov v hodnote 1,5 milióna kanadských dolárov. Väčšina z tejto čiastky boli dary kanadských občanov.

Snahou CWFVA je zlepšiť podmienky, v ktorých afganské ženy žijú, zaistiť im okrem iného základné potraviny, bezpečie, lekársku pomoc, vzdelanie či zamestnanie a šíriť osvetu o ochrane ľudských práv v Afganistane. Sesterskou organizáciou CWFVA je združenie Kanadské malé ženy malým ženám v Afganistane (LW4LW), ktoré pred dvomi rokmi založila vtedy len deväťročná Alaina Podmorow. So svojimi spolužiačkami zarábala aukciami či predajom cukroví na plat učiteľky v Afganistane. „Chcel by som týmto dvom výnimočným ženám poďakovať za nádej a podporu tisícok Afganičiek, ktorým hnutie Taliban odoprelo základné ľudské práva z jednoduchého a odporného dôvodu – pretože sú ženy,“ povedal pri tejto príležitosti premiér.

www.pm.gc.ca www.w4wafghan.ca

Little Women
For
Little Women

„Chcel by som týmto dvom výnimočným ženám poďakovať za nádej a podporu tisícok Afganičiek, ktorým hnutie Taliban odoprelo základné ľudské práva z jednoduchého a odporného dôvodu – pretože sú ženy,“ povedal pri tejto príležitosti premiér.

Kanadská vláda testuje obmedzovače rýchlosti

Kanadské ministerstvo dopravy testuje zariadenie, ktoré dokáže znížiť rýchlosť automobilu nezávisle od vôle vodiča a zároveň monitorovať vzdialenosť od auta, ktoré ide pred ním. Výskum sa zameriava na rôzne typy takýchto zariadení. Jedno z nich, Otto Driving Companion, bolo vyvinuté kanadskou firmou Persentech. Zariadenie funguje na báze GPS prijímača a digitálnej mapy s rýchlostnými obmedzeniami. Niektoré na prekročenie rýchlosti vodiča len upozornia, iné mu v tom zabránia odporom plynového pedála. V prípade nutnosti ale vodič môže jazdu na krátky okamih zrýchliť a prekročiť limit. Ministerstvo tiež uvažuje o systéme odmien, dobrí vodiči by mali nárok na výber drobných darčiekov. Od zariadenia si veľa sľubuje aj Kanadská rada pre dopravu, ktorá pôsobí na federálnej aj provinciálnej úrovni. „Chceli by sme znížiť úmrtia na cestách do roku 2010 o 30% oproti roku 2001,“ povedal Paul Boase z tejto organizácie, ktorá sa na výskume čiastočne podieľa.

www.tc.gc.ca

Ceny Genie: kanadské filmové ocenenia

V pondelok 3. marca boli udelené najvyššie kanadské filmové ocenenia, ceny Genie, obdoba amerických Oscarov. Ceny si prakticky rozdelili dva filmy, Eastern Promises (Prísľuby z Východu) a Away From Her (Daleko od nej, vid' foto). Každý z týchto filmov získal sedem ocenení. Poetický film Away From Her torontskej režisérky Sarah Polley rozpráva o celoživotnej láske, ktorá sa snaží vyhrať boj s Alzheimerovou chorobou. Thriller režiséra Davida Cronenberga Eastern Promises, v ktorom stvárnil hlavnú úlohu americký herec Viggo Mortensen a Austrálčanka Naomi Watts, je z prostredia ruskej mafie v Londýne a v máji 2008 by mal prísť aj do slovenských kín.

www.genieawards.ca

História Stanleyho pohára

Trofěj Stanley Cup, teda Stanleyho pohár, existuje už od roku 1893. Práve v tomto roku kúpil vtedajší generálny guvernér Kanady Frederick Arthur, lord Stanley z Prestonu (a syn grófa z Derby) za približne 50 kanadských dolárov pohár, aby podporil hranie hokeja v Kanade a rozšíril ho do celej krajiny. V tom čase bol hokej populárny hlavne v provinciách Ontário a Québec a cenu vtedy získal klub s názvom Montréal Amateur Athletic Association. Lord Stanley sa do Anglicka vrátil ešte predtým, ako prebehli v Kanade prvé majstrovstvá v hokeji. Napriek tomu sa Stanley Cup stal symbolom hokejového majstrovstva Kanady.

KVÍZ O KANADE

Komu sa hovorí kanadský Hemingway?
(Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)
Odpoveď z minulého čísla: V tom istom čase, 1. septembra 1905, vznikli provincie Alberta a Saskatchewan.